

יבוא, יצוא ומה שביניהם סקירות וחידושים בענייני חוק ומשפט עו"ד גיל נדל, ראש תחום יבוא, יצוא וסחר בינלאומי במחלקת מיסים

האם יבוא חוזר ונשנה של אותם טובין ייחשב כיבוא אחד או כמספר יבואים?

עו"ד גיל נדל, עו"ד דייב זיתון, עו"ד ירדן ברוך

מאמר זה עוסק בערעורו של אדם פרטי על פסק דין שניתן בבית משפט השלום, בבקשה להשבת תשלומי מע"מ ומס קניה בסך 174,541 ₪ בגין ייבוא אישי של סירה.

אדם פרטי ייבא במהלך חודש מאי 2012 סירת שיט (להלן: "היבואן"). עם הגעתה של הסירה לארץ רשם אותה במשרד התחבורה. לדבריו, החל מ-2012 נכנס ויצא מישראל באמצעות הסירה, מבלי שהמכס דרש ממנו תשלום. בשנת 2017 התברר לו כי המכס גובה מיסי ייבוא מבעלי סירות ולכן פנה מיוזמתו למכס על מנת לוודא שאינו חייב בתשלום מס. לאחר מכן נדרש היבואן לשלם מע"מ, מס קניה, ריבית והצמדה, אותם שילם אגב מחאה והגיש תביעה כספית לבית המשפט.

טענות הצדדים

היבואן טען כי עמדת המכס הסוברת כי מתקיים אירוע ייבוא מהותי המקים חבות במס בכל כניסה של טובין לישראל היא עמדה מאולצת ומלאכותית שאינה מתיישבת עם המציאות הכלכלית השוררת. מועד הייבוא האמיתי והמהותי של הסירה הוא בשנת 2012 ובמועד זה שולם מס קניה, לא הוטל מס קניה בכניסות הבאות ולא ניתן לחייבו בתשלום רטרואקטיבית. באשר למע"מ, טען היבואן, כפי שהוכח בבית משפט השלום, שהוא (היבואן) ביקש לשלם את המע"מ במועד רישום הסירה בישראל, אך סורב ונאמר לו שיפנו אליו. מכל מקום, המועד לגביית המע"מ חלף, 5 שנים לאחר כניסת הסירה לראשונה לישראל.

עוד טען היבואן שאימוץ גישה שונה מזו שהוצגה על-ידו יביא למצב אבסורדי בו יוכל המכס לגבות מס מכל סירה שתיכנס לישראל, גם אם הליך ייבואה הושלם וכל המיסים בגינה שולמו בעבר.

מנגד, טען המכס כי הגשת מסמכים למשרד התחבורה לקבלת תעודת רישום אינה פוטרת את היבואן מחובתו להגיש רשימון ייבוא.

עוד טען המכס כי על-פי החוק מס קניה מוטל על ייבואם של טובין, מועד החיוב הוא "בשעת פדייתם מפיקוח רשות המכס". כך גם לגבי מס ערך מוסף. על-פי פקודת המכס, טובין המוחזרים לישראל חבים במס כל עוד בעל הטובין לא הוכיח שהמיסים שולמו בעבר. ניתן לשחרר את הטובין לצריכה בארץ רק לאחר הגשת רשימון לפי לפקודת המכס. על כן, היה על היבואן לפדות את הסירה מפיקוח המכס, על-ידי תשלום המיסים קודם לכן, לפי רשימון שיגיש, ואף אם לא הגיש רשימון, על היבואן לשלם את המס.

אשר למדיניות הגביה, טען המכס שמהלך השנים אכפה רשות המיסים את תשלום מיסי הייבוא הנובעים מייבוא כלי שיט לישראל, ככל שהדבר התאפשר, בשים לב לכך שכלי השיט מוכנסים לישראל שלא דרך מעברי הגבול בהם יש לרשויות המכס נקודות בידוק. רק בסמוך לתחילת 2017 נקבע [בסעיף 40](#) לפקודת הנמלים, שמנהל נמל לא ירשה לכלי שיט לעזוב את הנמל בלא ששולמו המיסים בגינו.

דין והכרעה

בית המשפט קבע כי גם טובין שהיו בארץ ויצאו מהארץ וחזרו אליה, נחשבים כטובין ש"יובאו" אליה. מכאן, ש"ייבוא" אינו רק הפעם הראשונה, אלא כל פעם שהטובין נכנסים לארץ. כך גם לפי [סעיף 32](#) לחוק מס ערך מוסף - אלה טובין שיבואם פטור ממס:

...
"(2) טובין שיוצאו מישראל והוחזרו אליה ובהיותם בחוץ לארץ לא נעשה בהם תיקון, חידוש או שיפור או שנעשה בהם תיקון, חידוש או שיפור במסגרת אחריותו של הספק וללא תמורה;"

משמע, גם טובין שיוצאו מישראל והוחזרו אליה, הם טובין שייבאו לישראל, אלא שאם לא נעשה בהם תיקון או שיפור, ייבואם פטור ממס. מכאן, שכל הבאה לישראל היא ייבוא ולא רק הפעם הראשונה.

בית המשפט קבע שמוטלת על היבואן חובה להגיש הצהרת ייבוא ועד אז הסירה נמצאת בפיקוח רשות המכס ומועד אירוע המס הוא המועד שבו יצאה הסירה מפיקוח רשות המכס, דהיינו לאחר אישור הצהרת הייבוא. היבואן לא הגיש הצהרת ייבוא, אבל אין בכך כדי לפטור אותו מתשלום המס והוא יחשב לצורך החיוב כאילו הגיש הצהרת ייבוא, כשמועד החיוב הוא המועד בו היה מאושר הייבוא. כאמור, משום שהיבואן חזר וייבא את הסירה, כל הבאה של הסירה, אף שהיבואן לא הגיש הצהרת ייבוא, היא אירוע מס, ומשלא שולם המס בגין האירועים הקודמים, עדיין חייב היבואן בתשלום המס בגין האירוע מאפריל 2016 שבגינו נדרש לשלם את המס.

בית המשפט דחה את ערעורו של היבואן וגם חייב אותו לשלם למכס הוצאות משפט בסך 10,000 ₪.

ע"א 54559-06-20 **פרנקל נ' בית המכס חיפה**, בפני כב' השופט מנחם רניאל. פסק דין מיום 13.8.20. [ב"כ הצדדים: ליבואן – עו"ד רני שוורץ; לרשות המכס – פרקליטות מחוז חיפה].

* * *

הסקירה לעיל הינה בבחינת תמצית. המידע הכלול בה נמסר למטרות אינפורמטיביות בלבד ואין במידע כדי להוות ייעוץ משפטי. לקבלת פרטים נוספים, אנא פנו לעו"ד גיל נדל - ראש תחום יבוא, יצוא וסחר בינלאומי במחלקת מיסים. בדוא"ל Gill.Nadel@goldfarb.com ו/או בטלפון 03-6089979.